

Náruč

Dedina stála nastúpená pred kaplnkou. Muži, ženy, deti. Polonahí v mraze sa tlačili k sebe, šliapali si po nohách a drkotanie zubov sa nieslo celou dolinou. Vzduchom poletoval šedivý sneh, ktorý sa miešal s hustým dymom a popolcom, pokrývajúcim všetko na vôkol. Vojaci zapálili drevené domy a stodoly plné sena. Dobytkov v maštaliach divel. Kravy ručali, svine kvičali a kone skákali prednými nohami do dvier v snahe rozbiť ich. Plamene ich pohlcovali zaživa, zápach spáleného mäsa jatril nozdry a zúfale ryčanie zvierat, ľuďmi lomcoval väčšmi než chlad. Zakaždým, keď sa z davu ozval plač, padlo niekoľko výstrelov, majúcich za cieľ utíšiť nariekanie. Deti zvierali sukne svojich matiek a tie odvracali ich tváre od pohľadu na vojakov, zabávajúcich sa ponižovaním.

Spoza rohu sa prirútili dvaja vojaci, ťahali nahé telo, zanechávajúce červenú brázdnu v udupanom snehu. Nechali ho pohodené v plytkom žľabe pri ceste, kým sa dohadovali s veliteľmi. Zavolali k sebe kolaboranta z vedľajšej dediny. Tamojšieho krčmára poznali všetci. Mastné, čierne vlasy rozdelené v strede bielou cestičkou a zvráštená tvár v ktorej boli osadené modré oči. Čosi sa ho spýtali a on prstom ukázal na starého pekára. Jeden z vojakov vytiahol z puzdra zbraň, rezko pristúpil k pekárovi, mávajúcemu rukami nad hlavou. Vojak vystrelil. Pekárovi sa guľka zaryla do krku, padol ako podťatý, ústa sa mu plnili krvou, chrčal a v zúfalom kŕči sa snažil odplaziť, kdesi do bezpečia. Vojak vystrelil ešte raz, bielou košeľou sa začal šíriť krvavý fľak. Okolo zomierajúceho sa vytvoril prázdny kruh, deti stojace blízko nedokázali svoj pohľad odtrhnúť od snehu topiaceho sa pod náporom teplej krvi. Do polkruhu vojaci rozmiestnili tri guľomety.

Toho chorľavého partizána, vytiahli zo žľabu a posadili ho na stoličku. Nepýtali sa ho vôbec nič, len mu kombinačkami drvili kĺby na prstoch oboch rúk a zopár vojakov na ňom uhasilo svoje cigarety. Nevydržal však dlho, bolesť ho pripravila o vedomie už pri druhom prste. Poslednú noc svojho života ležal v pekárovej stodole prikrýty senom, z ktorého mu trčala len hlava. Vietor sa opieral do šindľov, a vtom hvízdání medzi škárami počul Gabriela opierajúceho sa do svojho rohu, zvestujúceho jeho koniec. Partizán pokojne zaspal s vedomím, že sa už nikdy nezobudí. Jeho smrť bola blízko, nebola však naplnená zmierom a pokojom. Vojaci priniesli kanister benzínu a bezvládne telo, rozvalené na stoličke poliali benzínom. Vtedy pookrial naposledy. Benzín sa mu dostal do hrdla, dusivo začal kašľať a dlhé sliny sa mu ťahali z úst. Plakal, jeho telo sa zviezlo na zem a dopadlo tvárou do snehu. V očiach vojaka, ktorý ho mučil sa zračilo sklamanie. Siahol do drevene

debny, ležiacej pri jednom z guľometov a vybral z nej zápalnú fľašu. Prudkým švihol ju hodil na to zbedačené torzo. Roztrieštila sa a v momente vyšľahli plamene.

Dedinčania stáli a na ich zreničkách sa premietal obraz čiernej kože, škvariaceho sa tuku a horiaceho mäsa. Po pár minútach všetci vydesene skríkli, partizán zovrel svoje dlane, ruky sa ohli k ramenám a nohy pokrčil v kolenách. Neboli však svedkami zázraku, ale len obyčajného vysušovania svalov. Trvalo polhodiny než vlhké mozgové tkanivo zovrelo, hlava vybuchla a tlak ju rozmetal na drobné kúsky veľkosti mincí. Jeden z veliteľov sedel v čalúnenom kresle prikrytý dekou, očividne bol nepokojný a celý čas sa tváril roztrpčene. Nervóznymi gestami rozdával pokyny, nabíjali guľomety a rozprestierali pred nich hrubé plstené deky. Dedinčania sa roztriasli. Bozkávali svoje deti, dávali si krížiky na čelo.

- Bereit zu sterben! – Vykrikovali vojaci neustále. V tom sa ale ozval ostrý zvuk motorky, nepravidelne pradúcej v mraze. Velitelia spozorneli. Tmavý tieň lesknúci sa v zimnom slnku, bol čoraz bližšie. Jazdec vypínal každý sval, aby stroj udržal na zľadovatej dráhe. Keď zastavil, bol celý spotený a nedokázal stať na nohách. Z koženej brašny vybral telegram a zadýchaný si sadol do naviateho snehu. Pozorne čítali slová na bielom hlavičkovom papieri. Veliteľ sediaci v kresle, zodvihol hlavu, palcom a ukazovákom si šúchal nadočnicový oblúk, vrátil sa k textu a neveriacky čítal ďalej.

Tereza vtrhla do domu, no skrz dym nevidela ani na krok. Krov susedného domu prehorel a s obrovským rachotom sa zrútil medzi murované steny.

- Zober niečo cenné! –

- Všetko cenné nám aj tak zoberú! –

- Vezmi akordeón, ten nebudú chcieť, netušia akú ma hodnotu. Môžeme ho predať. –

Dávid siahol pod posteľ a vytiahol z pod nej ťažké puzdro. Tereza do veľkého batohu nabalila šaty a jedlo, ktorý si Dávid prehodil cez rameno.

- Pod', musíme sa vrátiť. – Tereza schytila ich jedinú dcéru, vyčkávajúcu pred domom. Plamene sa rozšírili aj na ich dom, stodola plná oviec, ľahla popolom, kde tu spomedzi horiacich dosák trčali ovčie kopytá.

Mnoho dedinčanov sa vrátilo s holými rukami, už si nemali čo vziať. Vriaca žiara stúpala k nebesiam. Ozvali sa vystreli, vojaci rozháňali dedinčanov do lesov. Dávid podal Tereze akordeón, do náručia vzal dcéru. Ľudia sa zmätene hmýrili okolo nich, brodili sa hlbokým snehom. Guľomety niekoľkokrát vystrelil smerom k stromom, všetci rýchlo zaľahli do závejov. Z dediny sa k nim niesol rehot.

- Nezastavuj. Prosím ťa. –

- Dávid! Nie, nie, nie. – Revala Tereza.

Obzrel sa. Schytili ju dvaja vojaci a ťahali ju späť k dedine. Položil dcéru a prikázal jej, aby sa skrčila. Pribehol k vojakom, do tváre ho trafila pažba, cítil ako sa mu uvoľnili zuby. Do ucha mu tlačili hlaveň zbrane a obaja Nemci po ňom štekali neznáme slová. Tereza ležala na zemi a podrážka vojenskej topánky spočívala na jej čele. Druhý vojak vystrelil smerom k miestu, kde čupela ich dcéra. Tereza sa zúfalo snažila vymaniť, rukami zvierala špičky topánok, na spánkoch ucítila silnejúci tlak. Dcéra sa rozplakala. Pribehol k ním ďalší vojak, ten si kľakol k Dávidovi.

- Zober dcéru a utekaj do hôr. Nemáš na výber. –

- Nemôžem tu nechať ... –

Vojak mu skočil do reči. - Môžeš ... a necháš. – Podal mu ruku a pomohol na nohy.

- Chod'! –

Dávid sa neustále obzeral. - Chod'! – Vojak strieľal k jeho nohám. Dávid ustupoval čoraz rýchlejšie až sa napokon obrátil Tereze chrbtom, schytil dcéru a zmizol v húštine.

V lese nebol sneh až taký hlboký, väčšina ho spočinula na konároch mohutných smrekov. Obzrel sa dolu svahom. Stĺpy šedého dymu sa rozvaľovali v údolí. Pokračovali ďalej rovinou, ktorá pozvoľne stúpala do ďalšej hradby hustých stromov. Pod náporom ostrého slnka sa povrchový sneh roztopil a následne zamrzol. Tenká ľadová krusta sa pod nohami lámala a kde tu na nej bolo vidieť stopy líšky. Deň bol čoraz chladnejší.

Dostali sa na rozľahlé pastvisko, v podvečernom tieni riedkych borovic sedela nízka drevená chatrč, ktorá sa div nezborila pod náporom snehu. Pred ňou stala ohrada z drevených kolov, zakopaných hlboko do zeme a pozbíjaných dlhými klincami. Otvoril dvere chatrče. Bola to len jedna nevel'ká miestnosť. V kútoch boli umiestnené dve posteľe s tvrdými matracmi a starými paplónmi. V strede miestnosti stála pec, vyrobená z kovového sudu a police zaplnené kadejakým haraburdím. Otvoril zásuvku, vybral škatuľku zápaliiek, škrtol a chatrč sa zaliala prenikavým žltým svetlom. Aničku posadil na posteľ, zabalil ju do hrubých prikrývok, zvieral ju v objatí. Úpenlivo sa rozplakala, nepovedala však ani slovo.

- Neplač. Bude ťa bolieť hlava. – Opakoval. Kolísal ju na kolenách a palcom jej stieral slzy z líc.

- Chvíľu ma počúvaj. – Zložil si ju z kolien a prešiel k zaprášenému kobercu. Nadvihol ho, boli tam dve uvoľnené dosky. - Sem sa schováš, ak začuješ čokoľvek, čo ťa vystraší. Oheň rozložím, keď sa vrátim, aby si ťa nikto nevšimol. –

Anička utíšila svoj plač. Do rukávu si utrela sopeľ a pozorne načúvala všetkému, čo sa rinulo z otcových tmavomodrých pier. Zavrel za sebou dvere a Anička do tesnej škáry pod dverami strčila drevený klin. Vonku znova snežilo.

Schádzal k dedine. Ticho. Jediným zvukom bol vietor, vytvárajúci biele víry, trblietajúce sa v zapadajúcom slnku. Vtedy ich zazrel. V diaľke sa rumoviskom prechádzalo desať postáv vo vojenských mundúroch. Jeden z nich sa zastavil a z popola vytiahol plechovú, obdĺžnikovú škatuľu. Čosi povedal a zatriasol ňou nad hlavou. Ostatní sa za ním otočili. Škatuľku si zaprel do prs, otvoril jej veko a s úsmevom ju naklonil k mužom tak, aby videli jej vnútro. Neveriacky krútili hlavami.

Nikam sa neponáhľali. Fajčili cigarety a prihýnali si z ploskačiek, ukrytých vo vreckách ťažkých kožených kabátov. Dvaja vojaci sa sutinami nepredierali, mali odlišné uniformy. Jeden sedel na hnedom ustrojenom koni a druhý držal v rukách bicykel. Rozprávali sa medzi sebou, ten druhý obkročil kovovú kostru a zacinkal na zvonček. Zotrvali tam ešte hodinu. Dávid sedel skrčený za vyschnutým krom. Triasol sa zimou a v pľúcach ho páliť ľadový vzduch. Necítil si prsty a obával sa, že než vojaci odídu, zmení sa na jeden z tých ohyzdných smrekov, šikmo po vetre vyrastajúcich z ílovitej bridlicovej skaly neďaleko chatrče.

Z ich domu neostalo nič. V troskách blikali žeravé uhlíky, ktoré kde tu zasyčali pri dopade vlhkej vločky. Hustá vrstva popola pokrývala všetko na vôkol. Bol jemný a sypký. Na jazyku zanechával štipľavú horkosť, vyvolávajúcu dráždivý kašeľ.

Stáli len steny domov a murované komíny. Smrad zo spálených zvierat pretrvával. Všetko páchlo ako zmes mäsa, výkalov a strachu. V strede dvora, kedysi patriaceho mäsiarovi, stála posteľ. Ležalo na nej telo nemohúcej matky mäsiara. Dreveným rámom sa tiahol rad okrúhlych dier, lemovaných ostrými trieskami. Starena bola prikrytá ťažkým perovým paplónom nasiaknutým krvou, vytiahnutý ho mala až k brade. Oči mala stále otvorené a pokožka na jej tvári, vyzerala ako pokrčený voskový papier.

Terezu našiel pohodenú na drevenom mostíku medzi dvoma brehmi potoka. Ležala na bruchu a chudé ruky jej viseli z lávky. Koncami prstov sa dotýkala súvislej ľadovej kryhy, pokrytej kalužou krvi. Temeno hlavy mala zdeformované a z čiernej rany jej trčali vybielené úlomky kosti. Jej havranie vlasy zviazané do vrkočov boli také skrehnuté, že by sa dali odlomiť ako cencúle visiace zo striech. Blúzku mala roztrhanú, sukňa bola vyhrnutá nad lopatkami. Od stehien až k päťam, sa tiahli široké pásy krvi.

Hrôzou si zakryl oči, celý sa triasol a tackavým krokom prešiel k telu. Klakol si na kolená, opatrne zovrel jej ramená a obrátil ju k sebe. Dotýkali sa čelami, studenú ruku si

pritlačil k perám. Zadúšal sa trúchlivým nárekom. Trvalo mu hodinu, než sa bol schopný pohnúť. Na mieste kde ju živú uzrel naposledy, vyhrabal zo záveja batoh.

Plechové vedro plné snehu postavil k zvyškom tlejúceho krovu. Terezino telo umyl kusom ľanovej košele, odel ju do čistých šiat a zabalil do tenkej prikrývky. Viac než kilometer ju niesol prehodenú cez rameno, ďalej už nemohol. Položil ju na zem, ľahol si vedľa nej, oddychoval. Zvinul sa do kľbka a rukou hladil prikrývku, tam kde zakrývala jej ramená. Po pár minútach sa vydriapal na nohy, zodvihol ju a pokračoval v prudkom stúpaní, približujúcim ho k dcére. Tmavú chatrč by uzrel len ten, kto by vedel kde hľadať. Neďaleko chatrče rukami odhrabal sneh z hrubých dubových dosák, pozbíjaných do tvaru štvorcového poklopu. Viedol do pivnice, ktorú vyhrabal jedného horúceho leta pred pár rokmi. Vhupol do prázdna, stiahol so sebou Terezu a uložil ju v kúte. V tichosti mu po líkach stekali slzy, skľučovala ho úzkosť, steny z tvrdej hliny sa približovali k sebe a pivnica bola čoraz užšia.

Zabúchal na dvere. - To som ja. Otvor! – Prenikal k nemu lomoz, nadvihujúcich sa dosák, v zapätí zmizla špička klinu. Vyrútila sa z tmy a objala ho okolo pásu. Bola cela roztrasená. Dávid zapálil lampu, oči mala červené, únavou nevládala stať na nohách. Náruč dreva položil k peci, na suché triesky kvapol lampový olej a silnejúci plameň začal požierat štihle topoľové polená. Sedel pred pecou a oddychoval, potom sa obrátil k dcére, spiacej na posteli. Na pec postavil hrniec, počkal než zovrie voda a potom doň nasypal smrekové ihličie. Opatrne ňou zatriasol, ponúkol jej hrnček čaju. Vlasy mala po matke.

Strhol sa zo spánku. V sne videl červený sneh klesajúci z nebies, kľáčal na zdecimovanom torze v uniforme a s ťažkými výdychmi mlátil kameňom do kaše z mäsa a kostí, ktorá kedysi predstavovala hlavu. Čelom sa mu rinul pot, chatrč bola zaliata neznesiteľným teplom. Otvoril dvere, kľakol si do snehu a jediné načo dokázal myslieť, bola túžba zniest' zo sveta tých, čo mu vzali Terezu. Začul akýsi zvuk prichádzajúci od provizórnej krypty. Tereza škrabala nechtami dno dosák. Rozbúchalo sa mu srdce.

- Už idem. Už idem. – Ponáhľal sa k ťažkému poklopu a s nádejou, že ju uzrie živú, ho nadvihol. Nebol tam však nik, len temnota do ktorej klesali oblaky bielej hmly. Ležala tam tak, ako ju zanechal, mŕtva. Ľahol si k nej.

Bola ešte tma, keď sa zobudil na Aničkino volanie. Vyšiel z pivnice, dievča tam stálo v mesačnom svite a dlhé čierne vrkoče mu siahali k bedrám. Schytil ju za zápästie, odvliekol do vnútra a prudko tresol dverami. Otriasli sa v pántoch. Anička bolestivo zvyškla.

- Bolí ma ruka! To bolí! – Opakovala.

Stisk poľavil. Kľakol si a varovne ňou zatriasol. - Prestaň rumázgať, lebo uvidíš! –

Snažila sa v sebe potlačiť nárek a so strachom pozorovala, ako otec zažal zápalkou lampu a nepokojne sa prehrabáva vecami na policiach. V rukách napokon zovrel nožnice.

- Tento svet nie je pre ženy! – Vrkoče hrubé ako povrazy jej odstrihol nad ušami. Otvoril dvere piecky a vlasy hodil do ohňa. Všetmožne sa v plameňoch krútili, dymili, napokon sa rozsypali v štipku jemného čierneho prachu. Na hlave jej ostala strapatá hriva, nad ušami jej bolo vidieť bielu pokožku, ako keby jej na tom mieste vlasy vypadali.

- Neplač. Uvidíš, že to takto bude lepšie. – Jej plač však zastavila až únava. Lahla si ocovi chrptom, vyčerpaním zaspala.

Zobudila sa druhého dňa na poludnie. Hlava jej šla od bolesti prasknúť. Myslela na matku. Ako náhle jej to slovo zaznelo v hlave, začala sa triasť. Zdalo sa jej, že plače, hoc neplakala a ani nevydávala žiaden iný zvuk. Potom sa jej pred očami vynoril obraz otca, strihajúceho jej vlasy, ktoré matka česávala každý deň. Spievala jej pritom piesne a láskavo sa usmievala. Urobiť krok sa jej podarilo až polhodine bezprizorného ležania. V chatrči bola sama a od chladu ju oziabali nohy, opatrne položila ruku na pec. Nehriala. Netušila kam sa podel otec. Obula si stále vlhké ponožky, ktoré v topánkach kĺzali a čvachtali. Vystrašil ju rámus prichádzajúci z vonku. Opatrne nazrela von skrz okno. Boli to však len hľby stvrdnutého snehu, sunúce sa zo strechy vďaka odmäku.

Stála uprostred dvora, v náručí zvierala polená a pri pohľade na šľapaje vedúce k snehovej preliačine, sa jej vybavila spomienka na otca, rútiaceho sa z temnoty tých miest. Polená hodila na zem. Stála nad dreveným poklopom, pokrytým jemnou vrstvou sypkého snehu, pripomínajúceho drobné guľôčky. Bola slabá a pri snahe otvoriť poklop, ucítila v bruchu únavu ochabnutých svalov. Stála pred ňou hlboká jama, zišla do nej provizórnym rebríkom.

Nie, opakovala si nahlas. Nohy sa jej podlomili, padla ako podťatá a bolesť z kostrče jej vystrelila do nervov v celom tele. Po štyroch sa doplazila k bielej mátohe, ležiacej na katafalku z tvrdej zeme. Hlavu sklonila na matkinu hrud'. Žalostne revala, zatúchajúca tkanina vlhla slzami a slinami. Aničke sa všetko zdalo neznesiteľné, cítila sa čoraz zranenejšia, slzy ju oslepili. Tkanina bola pri hlave uvoľnená, neisto po nej siahla, trhla ňou. Matkine zvädnuté ústa sa krivili a očné bulvy klesli kdesi do útrobov jej hlavy. Aničku zrazu prepadol nevysvetliteľný hnev. Zmyslov zbavená začala búšiť do mŕtveho tela, kolísala sa, nahlas vrieskala, po chvíli jej to však prišlo márne. Zakryla spustnutú tvár a odišla.

Otec sa vrátil po západe slnka. Bez slov vstúpil do chatrče, na zem hodil vrecia na zemiaky, preplnené kadečím, zvyškami jedla, nádobami, klincami, roztrhanými látkami. Priniesol všetko, čo našiel v rozvalinách vypálenej dediny. Našiel dokonca aj akordeón.

- Čo je tu taká zima? Nemala si čas? –

- Ja ... –

- Bud' ticho, nezaujímajú ma tvoje výhovorky! –

Sklonila hlavu a kajúcne pozorovala otca snažiaceho sa rozduchať oheň. Zápalkám sa nechcelo horieť. Po drobnej iskre, nasledoval dym páchnuci sírou. Plech pece sa ohol nárazom päste a horským tichom sa rinul sled mrzkých nadávok. Anička sa pritisla k stene, kolena si pritiahla k brade, pozorovala špinavú škvrnu tiahnu sa múrom.

Dávid z postele nevstal štyri dni. Triasol sa horúčkami, blúznil, občas sa posadil na kraj postele, neartikulovane čosi opakoval a hltavo do seba lial dúšky vody. Anička po celý čas dávala pozor, aby v peci nevyhasol oheň a na čelo mu dávala studené obklady. Vtedy ju vždy útlocitne chytil za ruku.

Ich útočisko nenašiel nik. Len raz sa na ružovejúcim horizonte zapadajúceho slnka zjavili dve siluety. Boli ďaleko. Dávid ich hodnú chvíľu sledoval, zakrádal sa pomedzi stromy. Na ramenách mali prevesené pušky. Pomalým krokom klesali svahom, občas prehodili slovo, zasmiali sa. Dávid napokon zastal, oprel sa o mohutný kmeň listnatého stromu, muži sa zmenili na dve čierne bodky, strácajúce sa v hustom poraste krovín. Vrátil sa do chatrče, rozrazil dvere, Anička sa vydesená strhla zo spánku. Otec prudko dýchal.

- Vstaň! – Okríkol ju.

- Čo sa deje? –

- Musíš sa toho veľa naučiť. –

Stoličku zavrzgala na drevených doskách, posadil sa.

- Ukáž mi ruky ... –

Anička k nemu opatrne vystrela dlane.

- Zatni ich do pästí. –

Palec mala uväznený pod ukazovákom a prostredníkom.

- Nie tak. Palec musíš mať von, lebo si ho zlomíš a ver mi, palec si nechceš zlomiť. Tak a teraz mu udri. – Anička váhala, nechápavo sa pozerala na otca, nikdy v živote si nemyslela, že bude počuť takéto slová. - Udri ma. – Jemne sa ho dotkla päťou. - S takým úderom skončíš ako tvoja matka! –

Aničku prestúpila zúrivosť, prudko sa ohnala a na hánkach ucítila bolesť po náraze do brady. Dávid si utrel spodnú peru, na chrbte ruky mal krvavú šmuhu. Uzanlivo kýval hlavou. - Dobre. Choď ruku strčiť do snehu. –

Krátko pred dvanástym rokom života, ju otec naučil ako ublížiť inému človeku.

Začiatkom marca už po snehu nebolo takmer ani stopy. Kde tu sa v tieni stromov ešte dali nájsť ostrovčeky roztápajúcej sa špiny. Vonku bolo nezvyčajne teplo a dvor pred chatrčou sa zmenil na blatisté oranisko. S otcom sa už nerozprávali. Väčšinu svojho času trávil pri matke, neustále tam nariekal, modlil sa a zakaždým sa odtiaľ ozývali vyznania lásky. Anička sa už k jame nepribližovala. Niesol sa odtiaľ hnilobný puch, z ktorého ju napínalo. Omínala ju hrôza, keď si predstavila, že ten smrad pochádza z tela jej matky. Otca jej bolo ľúto, nič dobrého je však už nevedel povedať, neustále len opakoval aby si v bojovom zápale nepchala jazyk medzi zuby, lebo ak jej niekto vrazí zospodu do brady, odhryzne si ho a vykrváca.

Jedného dňa po výdatnom daždi vzal do rúk lopatu. Kopal, kým nevyhĺbil meter a pol hlbokú jamu, dlhú ako jeho žena. Terezino telo bolo ťažké, studené a tuhé. S vypätím všetkých síl sa mu ho podarilo vytiahnuť z pivnice, tkanina smrdela vlhkou plesňou a počas mesiacov sa biela farba vytratila. Dávid si kľakol, pri zdvíhaní sa látka z tváre zošmykla, pri tom pohľade mu prišlo nevoľno a telo pustil na zem. Chytil sa za hlavu. - Čo som to urobil, Bože. – Začal chodiť v zmätených kruhoch a neustále opakoval slovo prepáč. Po chvíli sa upokojil, znova vzal telo do náruče a rýchlo ho odniesol k hrobu. Chcel ho opatrne uložiť, noha mu skĺzla po rozbahnenej hrane a telo mu znova spadlo. Ležalo na dne v podivnej, pokrútenej polohe, Dávid beznádejne rozhodil rukami, rozplakal sa a nemohúco sa posadil k hrobu. Potom si uvedomil, že Anička by sa mala s matkou rozlúčiť. V chatrči ju však nenašiel, jej neprítomnosť na pohrebe vlastnej matky bola neospravedliteľná. Prevrátil jej posteľ a zúrivo mlátil do dreveného rámu. Hánky si zodral takmer na kosť. Potom sa vrátil k hrobu, nepríčetne sa na kolenách kolísal spredu dozadu. Anička sa ale nevracala. Pomaly sa stmievalo a Dávid si uvedomil, že sa jeho manželka nemôže pobrať do hrobu, bez pozemskej spravodlivosti. Naklonil sa do jamy, vytiahol Terezu von, bola celá mokrá a ušpinená od hlíny. Odniesol ju späť do pivnice. Nechcel sa viac pozeráť na jej hnijúcu tvár, neustále mu však oči blúdili k vyprchanej kráse, ako keby jeho zrak mal vlastnú vôľu.

Prešla okolo holého skalnatého masívu, z ktorého vyvierať slabý prameň. V početných tóňach, vytvorených v ryhách skál sa odrážalo mesačné svetlo a hladom

prepadnuté rysy Aničkinej tváre. Mäkkými vrstvami ihličia zostupovala k chatrči. Z komína stúpala slabý oblak dymu, okna svietili tlmeným svetlom petrolejky. Čo ju však prekvapilo najviac, boli clivé tóny akordeónu. Otec sedel čelom k peci, zodvihol hlavu a prestal hrať, ako keby na sebe ucítil cudzí pohľad. Vstúpila do chatrče.

- Kde si bola? –

- V lese. –

- Ráno tu nebudem, vrátim sa pozajtra a chcem aby si tu bola. Pochováme tvoju matku ... – Stíchol, otvoril vrátka a v svetle plameňov si obzeral opuchnuté prsty.

Všimla si posteľ. Bola posunutá a paplón, ktorý poctivo ustielala každé ráno, tvoril bez tvarú guču, hodenú k múru.

Druhého dňa našla prázdny hrob, keď si opäť uvedomila pre koho je nachystaný, rozplakala sa. Vedela, že matka je mŕtva, ale kým jestvovala možnosť vidieť ju aj v tej neľudskej podobe, verila v zázrak. Tá hrozivá jama jej vzala zvyšky nádejí, ostala sama. Hrudu ílovitej hlíny hodila do hrobu.

Otec sa vynoril zo starých a hlbokých lesov. Mykal krátkym povrazom uviazaným okolo pásu nejakého zbadačeného muža. Ústa mal zapchaté, ruky zviazané za chrbtom, okolo členkov mal ovitý drôt, umožňujúci mu robiť nemotorné kroky. Pod krkom sa mu hompáľal jeden z ovčích zvoncov. Bol takmer nahý, odeté mal len tenké nohavice, držiace na vypuklých bedrách. Neustále sa potácal, padal, odmietal sa pohnúť a Dávid nim trhal ako spurným psom.

Postavil ho k trámu, podopierajúcemu strechu, pod ktorou kedysi nocovali ovce. Hrdzavý drôt mu strčil do úst ako konské zubadlo a poriadne ho utiahol. Muž sa nedokázal pohnúť. Drôt ho rezal do rúk aj nôh, končatiny začínali jemne modrať. Jeho prosíkanie, pripomínalo nejasný nárek opilca. Každý pór jeho tela dýchal strachom.

- Čo sa bojíš? Vtedy si sa nebál, čo? Pozri sa na seba. –

- Prosím, je mi ľúto všetkých. Prinútili ma, nemal som na výber. –

- Nezbavuj sa viny, buď chlap. –

- Je mi to ľúto, prisahám. –

- Neverím ti. – Špičku čepele zaboril mužovi do boku. Ten sa s trýznivým pohľadom pozrel smerom k Aničke stojacej v dverách chatrče. Hrud' sa jej prudko dvíhala. .

Otec jej do rúk strčil nôž, ktorého rukoväť z jelenieho parožia bola klzká od krvi.

- Chcem aby si mu ublížila! –

- Nemôžem. –

- Čo nemôžeš? Vieš, čo ten muž urobil tvojej matke? –

Anička dvihla svoj pohľad z čepele na muža. Videla len strápenú, uplakanú trosku s nohavicami mokrými od uvoľneného mechúra.

- Počuješ ten zvonec? To mu zvonía do hrobu za všetok ten zmätok, čo napáchal! Ublíž mu! Hned! –

Anička nôž nedokázala udržať v rukách. Slabý stisk poľavil. Otec dvihol nôž z hlíny, zovrel jej ho do päste.

- Nepočula si? Niečo som ti prikázal! Ublíž mu! – Bolestivo trhol jej vlasmi.

- Ublíž mu! – Ten príkaz jej opakoval stupňujúcim sa hlasom.

- Chcem, aby si ho zabila, lebo prisámbohu skončíš tam, kde tvoja matka! – Tie slova precedil skrz zaťaté zuby, od pier mu fľkali sliny a v jeho očiach nebolo viac nič.

Anička zrevala, nôž zabodla mužovi do stehna, vymanila sa z otcovho zovretia a rozbehla sa k vrátam.

- Máš pravdu, len utekaj! Toto zvládnú iba muži! Nemal som mať dcéru! –

Aničku oslepili slzy, došla k okraju nízkeho útesu a spadla dolu. Jej telo sa zrútilo do konárov, prepadlo nimi, preletelo vzduchom a dopadlo na vrstvu riečného kameňa, lemujúceho breh potoka. Biela pena v záhyboch kaskád zružovela.

Otec sa ju napokon vybral hľadať. Volal je meno. Dostal strach, že ju už nikdy nenájde. Predieral sa ďalej, neustále volal jej meno, nedostávalo sa mu odpovede. Stál ani nie tri metre od nej, ani o tom nevedel. Díval sa hore k hrebeňu, zakrývali ho zástupy zelených smrekov. Počul len listy šumiace vo vetre a hukot potoka, ktorý bol po zime stále plný vody, vzduchom sa niesla pekná vôňa vlhkého machu.

K chatrčí sa vrátil až v noci. Mučený muž bol mŕtvy. Z jeho boka stále kvapkala čierna krv, členky a zápästia mal okolo drôtov spuchnuté a zodraté až ku kostiam, vďaka márnej snahe vyslobodiť sa. Dávid bol bledý ako stena. Mesačné svetlo dopadalo na vykopaný hrob. Sťažka vydýchol. Čochvíľa príde prvý jarný deň. Vtedy sa v posledných zvyškoch snehu objavujú stopy zabudnutého putovania, zápasov a obrazov skonov. Čokoľvek, čo v zime dopovedá svoj príbeh sa znovu vráti na svetlo ako keby sa čas odvíjal späť k Bohu.